

**REGULAMIN
V OGÓLNOPOLSKIEGO
KONKURSU RECYTATORSKIEGO**

„W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek obozu KL Ravensbrück”

*„ Człowiek w niewoli staje się jak ptak, któremu połamano skrzydła.
Taki ptak najczęściej umiera.”
Maria Rutkowska-Kurcysz, nr obozowy 12062*

Podstawę do ogłoszenia konkursu stanowi Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia kwietnia miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego nazistowskiego Obozu Koncentracyjnego KL Ravensbrück.

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia kwietnia miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego, nazistowskiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück (KL Ravensbrück) Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie przypomnieć, że 30 kwietnia 2011 r. mija kolejna rocznica wyzwolenia przez Armię Czerwoną niemieckiego, nazistowskiego KL Ravensbrück. W czasie II wojny światowej w KL Ravensbrück osadzono 132 tysiące kobiet i dzieci, z których zginęły blisko 92 tysiące. Liczbę Polek szacuje się na około 40 tysięcy. W latach 1942—1944 w KL Ravensbrück przeprowadzano zbrodnicze doświadczenia medyczne na więźniarkach — w większości młodych Polkach. Operacjom poddano 86 więźniarek, w tym 74 Polki, przy czym większość z tych, które przeżyły, została kalekami. Szczególnie istotne jest podkreślenie tego, o czym zdaje się zapominać nie tylko polska, ale i międzynarodowa opinia publiczna: w KL Ravensbrück największą grupę etniczną stanowiły Polki i niemal wyłącznie na nich wykonywane były eksperymenty pseudomedyczne. Wyzwolenie KL Ravensbrück 30 kwietnia 1945 r. nie zakończyło cierpienia. Niezmierzone cierpienia, jakim poddane było pokolenie Polaków żyjących w czasie II wojny światowej, nie mogą być zapomniane. Młode pokolenie coraz mniej wie o tych strasznych czasach. Powinnością naszą jest upamiętnienie ofiar, znanych i nieznanych, i zapewnienie należnego im miejsca w historii, podkreślając ich patriotyzm, bohaterską walkę o zachowanie człowieczeństwa w skrajnie trudnych warunkach. Oddajemy hołd ofiarom zamęczonym w niemieckim, nazistowskim KL Ravensbrück oraz ocalałym, byłym więźniarkom obozu — Świadkom Historii. Dla upamiętnienia męczeństwa ofiar — kobiet i dzieci, Senat Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza kwiecień miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego, nazistowskiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück.

Marszałek Senatu: B. Borusewicz

- **§ 1 Postanowienia ogólne**
- Organizatorem Konkursu jest Instytut Pamięci Narodowej, Stowarzyszenie „Rodzina byłych więźniarek niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego KL Ravensbrück” oraz Miasto Ruda Śląska.
- Organizatorów wspierają: Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Polski Związek b. Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych.
- W realizację Konkursu są zaangażowani: Szkoła Podstawowa nr 24 im. Powstańców Śląskich w Rudzie Śląskiej, Ośrodek dla Niepełnosprawnych im. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rudzie Śląskiej.
- Komitet Honorowy Konkursu:
  - dr Wanda Półtawska – była więźniarka KL Ravensbrück, autorka wielu książek w tym wspomnień „I boję się snów”;
  - dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
  - prof. Elżbieta Kuta, prezes Stowarzyszenia „Rodzina byłych więźniarek niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego KL Ravensbrück”;
  - Grażyna Dziedzic, prezydent Miasta Ruda Śląska;
  - Barbara Oratowska – kierownik Muzeum Martyrologii „Pod Zegarem” – Oddziału Muzeum Lubelskiego w Lublinie;
  - dr Andrzej Sikora – syn śp. więźniarki KL Ravensbrück Władysławy Sikorowej – harcerki z „Murów”, były Poseł i Senator RP;
  - dr Elżbieta Seferowicz – córka śp. Marii Rutkowskiej-Kurcysz, poetki obozowej, autorki wspomnień „Kamyki Dawida”, internowana w stanie wojennym, była Poseł RP;
  - Hanna Nowakowska – polska przedstawicielka w Międzynarodowym Komitecie Ravensbrück, córka śp. Janiny Ciszewskiej oraz wnuczka Władysławy Buszkowskiej, byłych więźniarek Ravensbrück, Prezes Fundacja Na Rzecz Kobiet JA KOBIETA;
  - Michał Neumann – syn śp. Marii Hiszpańskiej-Neumann, byłej więźniarki KL Ravensbrück, artystki malarki;
  - Maria Lorens – pomysłodawca Konkursu, córka śp. Katarzyny Matei, byłej więźniarki Ravensbrück, harcerki z konspiracyjnej drużyny „Mury”.
- Celem Konkursu jest:
  - popularyzacja twórczości poetek obozowych z Ravensbrück oraz prozy poobozowej na bazie wspomnień byłych więźniarek KL Ravensbrück;
  - zapoznanie z losami więźniarek, aby pamięć o ich martyrologii przetrwała w pamięci kolejnych pokoleń;
  - uczenie świadomego odbioru kultury;
  - zwrócenie uwagi na związek pomiędzy literaturą a życiem kraju i narodu;
  - propagowanie wśród młodego pokolenia postawy miłości do Ojczyzny;
  - kształtowanie wrażliwości na piękno poetyckiego języka oraz kulturę słowa;
  - promowanie utalentowanej młodzieży;
  - wymiana doświadczeń nauczycieli oraz uczniów z różnych regionów kraju.
- Konkurs ma charakter ogólnopolski i jest skierowany do uczniów klas VIII szkół podstawowych, III klasy gimnazjum i szkół ponadpodstawowych.
- Uczestnikami Konkursu są recytatorzy indywidualni.

- Nad przebiegiem Konkursu, oceną występów konkursowych oraz wytypowaniem zwycięzców czuwa Komisja Konkursowa.

§ 2 Zasady udziału w konkursie

- Udział w Konkursie jest dobrowolny i bezpłatny.
- Warunkiem uczestnictwa w V Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim jest nadesłanie wypełnionej elektronicznie karty zgłoszenia (zał. 1) oraz przygotowanie przez każdego uczestnika jednego wiersza oraz fragmentu prozy na bazie wspomnień więźniarek KL Ravensbrück.
- Nadesłanie karty zgłoszenia na Konkurs jest równoznaczne z akceptacją Regulaminu.
- Zgłoszenia do eliminacji wojewódzkich (zwanymi dalej półfinałami) należy przesłać w terminie do 26 lutego 2019 r. do koordynatorów Konkursu we właściwych terytorialnie Oddziałowych Biurach Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej. Pełna lista koordynatorów Konkursu znajduje się na końcu Regulaminu oraz na stronie www.pamiec.pl/konkursy.
- Łączny czas prezentacji utworów nie powinien przekraczać 5 minut.
- Prezentacja utworów może być wzbogacona o muzykę, gest i ruch pod warunkiem, że służą one twórczej interpretacji tekstu.
- Organizatorzy półfinałów nie pokrywają kosztów dojazdu na miejsce półfinału.

§ 3 Miejsce i termin prezentacji utworów

- Półfinały Konkursu odbędą się w dniu 4, 5, 6, 7 lub 8 marca 2018 r.
- Dokładny termin i miejsce półfinału Konkursu ustala właściwy koordynator z OBEN IPN.

§ 4 Gala Finałowa

- Do Gali Finałowej zakwalifikuje się trzech zwycięzców (zwanymi dalej finalistami) konkursów półfinałowych pod warunkiem, że w półfinale weźmie udział co najmniej 30 uczestników
- W przypadku, gdy do półfinału zgłosi się więcej niż 50 osób dopuszcza się możliwość wyłonienia 4 finalistów
- W przypadku, gdy do półfinału zgłosi się mniej niż 10 osób komisja konkursowa może wybrać tylko 1 finalistę lub nie wskazać finalisty.
- Koordynatorzy półfinałów zgłaszają finalistów kartą zgłoszenia (zał. 1 – w wersji elektronicznej) na adres: ewelina.malachowska@ipn.gov.pl w terminie do dnia 12 marca 2019 r.
- Gala Finałowa odbędzie się 4 kwietnia 2019 o godz. 11.00 w Miejskim Centrum Kultury im. H. Bisty w Rudzie Śląskiej.
- Finaliści wraz z opiekunami zobowiązani są do przyjazdu do Katowic w dniu poprzedzającym Galę Finałową i wyjazdu z Katowic w dniu po Gali Finałowej
- Szczegółowy program pobytu na Gali Finałowej (w tym warsztatów dla finalistów) zostanie przekazany opiekunom drogą elektroniczną według adresu mailowego wpisanego na karcie zgłoszenia
- Finalista wraz z opiekunem jest zobowiązany do uczestnictwa we wszystkich punktach programu przewidzianych przez Organizatora.

- Organizator pokrywa koszt zakwaterowania, wyżywienia oraz przejazdów na miejscu
- Organizator nie pokrywa kosztów dojazdu do Katowic oraz ubezpieczenia

§ 5 Komisja Konkursowa

- Komisja Konkursowa jest powoływana przez Organizatorów eliminacji wojewódzkich do konkursów półfinałowych oraz przez Organizatorów Konkursu do Gali Finałowej.
- Zadaniem Komisji jest wyłonienie laureatów Konkursu w drodze oceny występów Uczestników, a także czuwanie nad prawidłowym przebiegiem Konkursu.
- Przedmiotem oceny Komisji Konkursowej będzie zrozumienie tematu, interpretacja tekstów, kultura mowy, ogólny wyraz artystyczny oraz dobór utworów.
- W skład Komisji Konkursowej wchodzi 3 osoby.
- Decyzje Komisji Konkursowej są ostateczne i nie przysługują od nich odwołanie.

§ 6 Nagrody i wyróżnienia

- W Konkursie na każdym etapie zostaną przyznane nagrody i wyróżnienia dla laureatów.
- Każdy uczestnik otrzyma dyplom zaświadczenia o udziale w Konkursie.
- Główną nagrodą dla każdego finalisty – uczestnika Gali Finałowej oraz jego opiekuna jest wyjazd do Niemiec – Miejsca Pamięci i Prestrogi KL Ravensbrück w dniach 14-17 czerwca 2019 r.
- Organizator pokrywa koszty wyjazdu z Warszawy do Niemiec oraz powrotu z Niemiec do Warszawy, zakwaterowania, wyżywienia i ubezpieczenia
- Organizator nie pokrywa kosztów dojazdu do Warszawy
- Szczegółowe informacje zostaną przekazane drogą mailową Opiekunom Finalistów zgodnie z kartą zgłoszenia
- Wszelka odpowiedzialność za Finalistę spoczywa na jego opiekunie

§ 7 Prawa autorskie

- Organizatorzy zastrzegają sobie prawo publikowania i reprodukcji występów konkursowych bez wypłacania honorariów autorskich.
- Organizatorzy zastrzegają sobie prawo bezpłatnego prezentowania i publikacji występów konkursowych w celach promocyjnych w prasie, telewizji, na stronach internetowych oraz wydawnictwach drukowanych i elektronicznych informacyjno-promocyjnych Instytutu Pamięi Narodowej oraz Miasta Ruda Śląska.

§ 8 Postanowienia końcowe

- Organizatorzy zastrzegają sobie prawo przerwania, zmiany lub przedłużenia Konkursu, bez podania przyczyn.
- Organizatorom przysługuje prawo unieważnienia Konkursu bez podawania przyczyny oraz prawo do niewyłaniania zwycięzcy.
- Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w Regulaminie
- Organizatorzy nie są zobowiązani do zwrotów kosztów wynikających z uczestniczenia w Konkursie.
- Dane osobowe uczestników Konkursu są chronione zgodnie z obowiązującym prawem

- Osoby, które nie spełnią któregokolwiek z wymogów określonych w niniejszym Regulaminie lub podadzą nieprawdziwe informacje, zostaną wyłączone z Konkursu.
- We wszelkich sprawach związanych z Konkursem można kontaktować się z:
  - Maria Lorens, wiceprezes Stowarzyszenia „Rodzina byłych więźniarek niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego KL Ravensbrück”, tel. 664 784 022
  - Ewelina Małachowska, OIPN Katowice, ewelina.malachowska@ipn.gov.pl, tel. 32 207 07 14

PROPONOWANE MATERIAŁY DO WYKORZYSTANIA:

1. D. Brzosko-Mędryk D, *Mury w Ravensbrück*, MAW 1979
2. G. Chrostowska, *Jakby minęło już wszystko*, oprac. A. L. Gzella, Lublin 2002. (wybór poezji i biografia poetki)
3. *Hitlerowskie więzienie na Zamku w Lublinie 1939–1944*, red. Z. Mańkowski, Lublin 1988
4. W. Kiedrzyńska, *Ravensbrück – kobiety obóz koncentracyjny*, Warszawa 1965
5. W. Kiedrzyńska, I. Pannenkowa, E. Sulińska, *Ravensbrück. Wiersze obozowe. Wciąż stoję w ogniu*, Warszawa 1961
6. Z. Leszczyńska, J. Kiełboń, *Grypsy z Zamku Lubelskiego 1939–1944*, Lublin 1991
7. W. Półtawska, *I boję się snów, Stare rachunki, Rekolekcje beskidzkie*.
8. K. Lanckorońska, *Wspomnienia wojenne*, Znak 2001
9. K. Smoleń, „*Aby świat się dowiedział...*” *Nielegalne dokumenty z obozów Ravensbrück*, Oświęcim 1980
10. U. Wińska, *Zwyciężyły wartości. Wspomnienia z Ravensbrück*, Gdańsk 1985
11. U. Wińska, *Więzi. Losy więźniarek z Ravensbrück*, Gdańsk 1992
12. M. Rutkowska-Kurcysz, *Kamyki Dawida*
13. Inne opracowania dotyczące tematyki konkursu.

ORGANIZATORZY ELIMINACJI WOJEWÓDZKICH:

- OIPN Białystok – Urszula Gierasimiuk – urszula.gierasimiuk@ipn.gov.pl, tel. (85) 664 57 87
- OIPN Gdańsk – Barbara Męczykowska – barbara.meczykowska@ipn.gov.pl, tel. (58) 668 49 08
- OIPN Katowice – Ewelina Małachowska – ewelina.malachowska@ipn.gov.pl, tel. (32) 207 07 14
- OIPN Kraków – dr Marcin Chorążki, marcin.chorazki@ipn.gov.pl, tel. (12) 211 70 26
- OIPN Lublin – dr Katarzyna Zawadka, katarzyna.zawadka@ipn.gov.pl, tel. (81) 536 34 65
- OIPN Łódź - Magdalena Zapolska-Downar – magdalena.zapolska-downar@ipn.gov.pl tel. (42) 616 27 59
- OIPN Poznań - Agnieszka Kołodziejka – agnieszka.kolodziejka@ipn.gov.pl, tel. 618 356 965

- OIPN Rzeszów – Katarzyna Hudzicka-Chochorowska, katarzyna.hudzicka-chochorowska@ipn.gov.pl, tel. (17) 860 60 60
- OIPN Szczecin – Mateusz Lipko, mateusz.lipko@ipn.gov.pl, tel. (91) 312 94 29
- OIPN Warszawa – Edyta Gula, edyta.gula@ipn.gov.pl, tel. (22) 860 70 47
- OIPN Wrocław - Marek Gadowicz - marek.gadowicz@ipn.gov.pl, tel. (71) 326 97 39
- Delegatura w Kielcach – Edyta Krężolek – edyta.krezolek@ipn.gov.pl, tel. 696 826 381